

Notă informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea proiectului legii privind
combaterea insectelor defoliatoare în Rezervația Științifică „Plaiul
Fagului”

Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea proiectului legii privind combaterea insectelor defoliatoare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” a fost elaborat urmare a stării fitosanitare actuale a arboretelor în rezervație. Condițiile climaterice și modificările acestora din ultima perioadă de timp, au favorizat dezvoltarea și extinderea focarelor dăunătorilor defoliatori în fondul forestier. Secetele îndelungate și temperaturile excesive din primăvara-vara anilor 2007-2015 au contribuit la creșterea populațiilor de defoliatori ai cvercineelor, precum și extinderea focarelor provocate de către trombarul frunzelor de frasin (*Stereonychus fraxini* Deg), cel mai răspândit dăunător defoliator în arboretele rezervației.

Conform Amenajamentului silvic din anul 2009 frasinetele ocupă 19% din suprafața totală a Rezervației Științifice „Plaiul Fagului”.

Suprafața totală a focarelor dăunătorului defoliator, la sfârșitul anului 2016 constituia 5495 ha, inclusiv 5180 ha care necesită măsuri de protecție.

În suprafața totală de 5180 ha sunt incluse arboretele cu riscul de defoliere între 30-177%, care necesită măsuri de protecție începînd cu primăvara anului 2018.

În anul 2015 în arboretele din cadrul rezervației au fost efectuate lucrări de combatere aeriană a dăunătorilor defoliatori pe o suprafață de 4200 ha, cu excepția suprafeței din zona strict protejată cu suprafața de 803,6 ha. Datele cercetărilor silvopatologice detaliate arată că în anul 2016 pe marea parte a suprafețelor cercetate se remarcă un procent sporit al populației dăunătorului trombarului frasinului, în pofida faptului că în anul 2015 s-au efectuat lucrări de combatere aeriană în arboretele unde predomină specia frasin.

O astfel de situație e posibilă în cazul unei eficacități scăzute a combaterii aeriene, motivul fiind utilizarea unei doze minime a produselor de uz fitosanitar utilizate contra trombarului frasinului. Această situație permite restabilirea numărului populației de dăunători pentru anul viitor din cauza specificului de dezvoltare a dăunătorului respectiv (perioada de ecloziune a larvelor din ouă).

Analizând situația creată se conchide că în următorii 1-3 ani se va observa răspîndirea focarului dăunătorului trombarul frunzelor de frasin pe toată suprafața arboretelor de frasin, și declanșarea proceselor de uscure anormală a arboretelor.

După 10-15 ani se pot aștepta uscări anormale intensive în arboretele de frasin care sunt defoliate în prezent de la 51 pînă la 100% pe o suprafață de

aproximativ 650-700 ha.

Pentru obținerea unei eficacități bune, în unele arborete, împotriva dăunătorilor, asupra cărora preparatele biologice și insecticidele-regulatoare de creștere și dezvoltare a dăunătorilor nu acționează eficient, este necesară utilizarea în doze optime a produselor de uz fitosanitar din grupa peritroidelor sintetice. Ținând cont de faptul, că în arboretele de frasin s-au format focare cronice cu densitatea înaltă a trombarului frunzelor de frasin, este necesar să se efectueze două stropiri pe parcursul unui an. La moment, pentru utilizarea în cadrul fondului forestier al Republicii Moldova e permis insecticidul din grupa peritroidelor - Fastac 100 EC, cu norma de consum a preparatului 0.1 l/ha, grupa toxică II/II și din grupa fosfororganică - Actellic 50 EC, cu norma de consum a preparatului 1,0-1,5 l/ha, grupa toxică III/I (Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților, permise pentru utilizare în Republica Moldova, Chișinău 2016).

Pentru lichidarea focarelor de dăunători defoliatori este necesară efectuarea măsurilor de combatere aeriană a dăunătorilor pe întreg teritoriul Rezervației Științifice „Plaiul Fagului” (inclusiv zona cu protecție integrală). Avînd în vedere biologia de dezvoltare a dăunătorului, este necesară efectuarea a două stropiri pe parcursul unui an și o suprafață totală de combatere care este $5180 \times 2 = 10360$ ha.

Conform prevederilor art. 26 lit. c) și art. 27 din Legea 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat utilizarea preparatelor chimice în ariile protejate este interzisă, inclusiv în zona strict protejată.

Concomitent, Legea 239/2007 regnului vegetal impune conservarea și protecția obiectelor regnului vegetal prin asigurarea protecției obiectelor regnului vegetal de boli și dăunători, depistarea focarelor și realizarea măsurilor de prevenire a bolilor și dăunătorilor, localizarea și lichidarea acestora.

Luând în considerație statutul de arie protejată de stat a rezervației se impune derogarea de la Legea 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat pentru o perioadă de 2 ani, pentru a interveni la lichidarea focarelor de dăunători defoliatori.

În procesul de efectuare a combaterii, se propune utilizarea preparatului insecticid din grupa peritroidelor - Fastac 100 EC, cu norma de consum a preparatului 0,1 l/ha, grupa toxică II/II.

Aprobarea derogării la Legea 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat va contribui la îmbunătățirea situației fitosanitare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”.

Ministru

Vasile BÎTCA